YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)
12 päivänä joulukuuta 2002 *

Asiassa C-456/00,

Ranskan tasavalta, asiamiehinään G. de Bergues ja L. Bernheim, prosessiosoite Luxemburgissa

kantajana,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään A. Alves Vieira ja D. Triantafyllou, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta kumoamaan valtiontuesta, jonka Ranska on toteuttanut viinialalla, 20 päivänä syyskuuta 2000 tehdyn komission päätöksen 2001/52/EY (EYVL 2001, L 17, s. 30),

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puheenjohtaja R. Schintgen, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit V. Skouris, F. Macken, N. Colneric ja J. N. Cunha Rodrigues (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: A. Tizzano,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 13.6.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Ranskan tasavalta on nostanut EY 230 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 18.12.2000 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan valtiontuesta, jonka Ranska on toteuttanut viinialalla, 20 päivänä syyskuuta 2000 tehdyn komission päätöksen 2001/52/EY (EYVL 2001, L 17, s. 30; jäljempänä riidanalainen päätös).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2 EY 36 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään seuraavaa:

"Maataloustuotteiden tuotantoon ja kauppaan sovelletaan kilpailusääntöjä koskevan luvun määräyksiä vain siltä osin kuin neuvosto 37 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaisesti ja niissä määrättyä menettelyä noudattaen sekä ottaen huomioon 33 artiklassa luetellut tavoitteet määrittää."

3 EY 87 artiklan 1 kohdassa määrätään seuraavaa:

"Jollei tässä sopimuksessa toisin määrätä, jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, ei sovellu yhteismarkkinoille, siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan."

4 EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrätään seuraavaa:

"Yhteismarkkinoille soveltuvana voidaan pitää:

— —

c) tukea tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehityksen edistämiseen, jos tuki ei muuta kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla."

5 Viinikaupan yhteisestä järjestämisestä 16 päivänä maaliskuuta 1987 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 822/87 (EYVL L 84, s. 1) kodifioitiin tuolloin voimassa olleet viinin yhteistä markkinajärjestelyä koskevat säännöt.

6 Asetuksen N:o 822/87 6 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Kaikki uudet viiniviljelmät kielletään 31 päivään elokuuta 1990. — — "

7 Asetuksen N:o 822/87, sellaisena kuin se on muutettuna 19.7.1988 annetulla neuvoston asetuksella N:o 2253/88 (EYVL L 198, s. 35; jäljempänä asetus N:o 822/87), 14 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Kansallisen tuen antaminen 3 luokkaan kuuluvien pöytäviinien tuotantoon tarkoitetuille viininviljelyalueille on kiellettyä.

2. Kansallisen tuen antaminen muille kuin 1 kohdassa tarkoitetuille viininviljelyalueille on kiellettyä, paitsi jos:

— siitä säädetään yhteisön erityissäännöksissä,

— se sallitaan [EY:n] perustamissopimuksen [87]—[89] artiklassa ja jos se vastaa sellaisia vaatimuksia, joilla voidaan erityisesti saavuttaa tuotantomäärän vähentämisen tavoite tai tuotannon laadun parantamisen tavoite ilman tuotannon määrän kasvua — — .

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettua kieltoa sovelletaan 1 päivästä syyskuuta 1988 — — .

— — "

8 Asetuksen N:o 822/87 76 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, perustamissopimuksen [87], [88] [89] artiklaa sovelletaan 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden tuotantoon ja kauppaan."

9 Asetus N:o 822/87 korvattiin viinin yhteisestä markkinajärjestelystä 17 päivänä toukokuuta 1999 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 1493/1999 (EYVL L 179, s. 1), jonka 2 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Viininvalmistukseen käytettäviksi rypälelajikkeiksi 19 artiklan 1 kohdan nojalla luokiteltujen viiniköynnösten istuttaminen on kiellettyä 31 päivään heinäkuuta 2010 asti — — "

10 Asetuksen N:o 1493/1999 11 artiklan 1—3 kohdassa säädetään seuraavaa:

"1. Perustetaan järjestelmä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä varten.

2. Järjestelmän tavoitteena on mukauttaa tuotanto markkinoiden vaatimuksiin.

3. Järjestelmään sisältyy yksi tai useampia seuraavista toimenpiteistä:

a) uusiin lajikkeisiin siirtyminen, joka saattaa tapahtua myös uudelleen varttamalla;

b) viinitarhojen siirtäminen;

c) viinitilojen hoidon parantaminen suhteessa järjestelmän tavoitteisiin.

Järjestelmä ei koske tavanomaista uudistamista viljelmillä, joilla viiniköynnökset ovat jo yli-ikäisiä."

11 Asetuksen N:o 1493/1999 15 artiklan mukaan asetuksen III luvun — jonka otsikkona on "Rakenneuudistus ja uusiin lajikkeisiin siirtyminen" — täytäntöönpanoa koskeviin yksityiskohtaisiin sääntöihin voi sisältyä erityisesti "säännöksiä, joilla pyritään estämään tuotantopotentiaalin kasvu tätä lukua sovellettaessa".

12 Asetuksen N:o 1493/1999 71 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, perustamissopimuksen 87, 88 ja 89 artiklaa sovelletaan tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden tuotantoon ja kauppaan."

Kanteen perustana olevat tosiseikat

13 Ranskan hallitus ilmoitti komissiolle 3.2.1999 päivätyllä kirjeellä sellaista tukiohjelmaa koskevasta suunnitelmasta, jolla oli tarkoitus rohkaista konjakin tuottajia siirtymään "vin de pays" -viinien tuotantoon. Näiden tukien oli määrä koskea 1 000:ta hehtaaria Charentesissa (Ranska) ja niiden tarkoituksena oli edistää ugni blanc -viiniköynnöslajikkeen — jonka sato käytetään pääasiallisesti konjakin valmistukseen — raivaamista tämän korvaamiseksi viiniköynnöslajikkeilla, joilla voitiin tuottaa "vin de pays de qualité" -laatuviinejä.

14 Komissio päätti lokakuussa 1999 aloittaa EY 88 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun tutkintamenettelyn kolmen toimenpiteen osalta niistä neljästä toimenpiteestä, jotka Ranskan hallitus oli näin ilmoittanut.

15 Tämän menettelyn päätteeksi komissio teki riidanalaisen päätöksen, jonka päätösosa on seuraavanlainen:

"*1 artikla*

1. Ranskan toteuttama toimenpide, joka koostuu viinilajikkeiden osuuden mukauttamista koskevan viinitiloille myönnettävän kansallisen tuen täydennyksestä Cognacin alueella markkinointivuosina 1998/1999 ja 1999/2000, on sääntöjen ja perustamissopimuksen 87—89 artiklan vastaista tukea eikä sitä koske perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa määrätty poikkeus.

2. Tuottajien teknistä tukea koskeva liitännäistoimenpide on perustamissopimuksen 87—89 artiklan vastainen eikä sitä koske perustamissopimuksen 87 artiklan 3 kohdassa määrätty poikkeus.

2 artikla

Ranskan on lakkautettava 1 artiklassa tarkoitetut tukiohjelmat.

3 artikla

Ranskan on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 1 artiklassa tarkoitettujen tukiohjelmien mukaisesti tuensaajille maksettujen tukien takaisinperimiseksi.

4 artikla

Ranskan on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta niistä toimenpiteistä, jotka se on toteuttanut päätöksen noudattamiseksi.

5 artikla

Tämä päätös on osoitettu Ranskan tasavallalle."

16 Ranskan hallitus oli odottamatta tutkintamenettelyn päättymistä tehnyt tällä välin kaksi päätöstä, jotka koskivat viinitilojen viinilajikkeiden osuuden mukauttamiseksi "Cognac"-alueeksi määritetyllä alueella annettavan tuen myöntämisedellytyksiä ja joista yksi, 12.3.1999 tehty päätös (Journal officiel de la République française, JORF, 11.4.1999, s. 5387), koski markkinointivuotta 1998/1999 ja toinen, 6.4.2000 tehty päätös (JORF 23.4.2000, s. 6260), markkinointivuotta 1999/2000.

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

17 Ranskan hallitus vetoaa kumoamiskanteensa tueksi ainoastaan yhteen kanneperusteeseen, joka koskee komission tekemää oikeudellista virhettä asetusten N:o 822/87 ja N:o 1493/1999 säännösten tulkinnan osalta.

18 Ranskan hallitus väittää aluksi, että kyseiset tuet ovat asetuksen N:o 822/87 14 artiklan 2 kohdassa asetetun sen tavoitteen mukaisia, joka koskee tuotantomäärän vähentämistä tai tuotannon laadun parantamista ilman tuotannon määrän kasvua. Tämä tavoite on Ranskan hallituksen mukaan asetettu myös asetuksessa N:o 1493/1999.

19 Näiden ugni blanc -viiniköynnöslajikkeiden viljelyalojen, joiden keskimääräinen sato on noin 150 hl/ha, muuttaminen viiniviljelmiksi, joilla pyritään tuottamaan Charentesin "vin de pays" -viinejä ja joiden sadon enimmäismääränä on 80 hl/ha, merkitsisi Ranskan mukaan nimittäin myös viinin tuotantomäärien vähenemistä.

20 Ranskan hallitus kiistää komission päätelmän, jonka mukaan tuki, jota annetaan ugni blanc -viiniköynnöslajikkeiden viljelyalojen muuttamiseksi viiniviljelmiksi, joiden tarkoituksena on tuottaa yksinomaan "vin de pays" -viinejä, olisi rinnastettavissa uusiin viiniviljelmiin, mikä on kielletty 1988 alkaen. Ranskan hallituksen mukaan ei ole mahdollista siirtyä uusiin lajikkeisiin istuttamatta uusia viiniköynnöksiä, vähemmän tuottavaa lajiketta, aikaisempien tilalle. Siltä osin kuin uusilla viiniköynnöksillä vain korvataan raivatut viiniköynnökset, ei sitä paitsi voida väittää, että kyseessä olisi uudet viljelmät.

21 Ranskan hallituksen mukaan komissio katsoo virheellisesti, että esillä olevassa asiassa on kyse siitä, että kun siirrytään sellaisista viinilajikkeista, joita käytetään tislatun alkoholijuoman tuottamiseen, lajikkeisiin, jotka tuottavat "tavallista viiniä", tällaisen viinin tuotanto lisääntyy. Käsitteellä "tavallinen viini" ei ole merkitystä viinin yhteisen markkinajärjestelyn kannalta, jossa ei tehdä eroa konjakin valmistukseen tarkoitetun ja muun viinin välillä. Ranskan hallituksen mukaan ei ole myöskään olemassa minkäänlaista velvollisuutta tuottaa konjakkia ugni blanc -viiniköynnöslajikkeesta saadulla viinillä.

22 Ranskan hallituksen mukaan asetuksessa N:o 1439/1999 ei vahvisteta minkäänlaista riippuvuutta tietyllä viljelyalalla tapahtuvan uusiin lajikkeisiin siirtymisen ja tuotannon pienentämisen välillä,johon jäsenvaltiot mahdollisesti velvoitettiin sellaisilla viljelyaloilla, joilla ei ollut siirrytty uusiin lajikkeisiin. Tämän asetuksen 11 artiklassa ei myöskään säädetä, että siirryttäessä uusiin lajikkeisiin tietyllä viljelyalalla olisi raivattava viiniköynnöksiä vastaavalta pinta-alalta. Komissio ei voi Ranskan hallituksen mukaan asettaa muita kuin mainitussa asetuksessa vahvistettuja edellytyksiä.

23 Tämän jälkeen Ranskan hallitus väittää, että viinimarkkinoiden kehitystä voidaan tarkastella vain pitkällä aikavälillä. Ranskalaisten "vin de pays" -viinien myynnin jatkuva kasvu maailmalla vuosina 1994—1998 merkitsee sellaista yleistä tendenssiä, jota vuosien 1998—1999 vähäinen taantuma ei voi sellaisenaan kyseenalaistaa.

24 Lopuksi, koska asianmukaista analyysiä viinimarkkinoista ei ole tehty, komissio ei ole täsmällinen pyrkiessään osoittamaan, että kyseenalaisista tuista aiheutuisi kilpailun vääristymistä.

25 Komission mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, että kun on kyse valtiontuesta maatalousalalla, jäsenvaltion turvautuminen EY 87—89 artiklaan ei voi olla etusijalla kyseisen yhteisen markkinajärjestelyn sääntelyä koskevan asetuksen säännöksiin nähden (asia 177/78, McCarren, tuomio 26.6.1979, Kok. 1979, s. 2161).

26 Sadon ja tuotantoalojen pienenemisen osalta komissio nojautuu konjakin luokitteluun viinistä tislatuksi alkoholijuomaksi ja väittää, ettei esillä olevassa asiassa ole niinkään kyse sellaisista viiniköynnöslajikkeista siirtymisestä, joiden

sato on suuri, kuin sellaisista viiniköynnöslajikkeista siirtymisestä, joilla pyritään tuottamaan alkoholijuoman tislaamiseen käytettävää viiniä, sellaisiin viiniviljelmiin, joista saadaan "tavallista viiniä".

27 Kyseisellä tukijärjestelmällä rahoitetaan uusia viiniviljelmiä, ja sen seurauksena "tavallisen viinin" tuotanto kasvaa, mikä on kielletty viinin yhteisessä markkinajärjestelyssä.

28 Komission mukaan kyse ei ollut siitä, että asetettaisiin edellytyksiä kyseisten tukien sallimiseksi, vaan ainoastaan tällaisista tuista kilpailulle aiheutuvien negatiivisten vaikutusten arvioinnista. Juuri tästä syystä komissio oli tutkinut, olivatko Ranskan viranomaiset tosiasiallisesti suunnitelleet toimenpiteitä, joilla rajoitettaisiin kyseisten tukien markkinavaikutuksia pienentämällä satoja, erityisesti ugni blanc -viiniköynnöslajikkeista saatavia satoja, ja alueen tuotantoaloja, kuten Ranskan hallitus oli ehdottanut. Komissio esittää, että se oli todettuaan, etteivät kansalliset viranomaiset olleet onnistuneet konkretisoimaan näitä tavoitteita eli etteivät ne olleet toteuttaneet toimenpiteitä tukivaikutusten minimoimiseksi, päätynyt siihen toteamukseen, etteivät tuet olleet yhteensopivia yhteisön uusien viinialaa koskevien vaatimusten kanssa.

29 Komissio väittää tuotannon mukauttamisesta kysyntään ja kilpailun vääristymisistä, että Office national interprofessionnel des vinsin (kansallinen viiniteollisuutta käsittelevä virasto) luvut eivät vahvista Ranskan hallituksen antamia markkinoiden kasvua koskevia tietoja "vin de pays" -viinien hintojen taantumisen osalta. Nämä luvut vahvistavat komission mukaan sen, että "vin de pays" -viinien markkinoilla on vaikeuksia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

Alustavat huomautukset

30 Aluksi on huomautettava, että vaikka EY 87 ja EY 88 artiklassa tarkoitetussa menettelyssä komissiolla ja tietyin edellytyksin neuvostolla on harkintavaltaa sen suhteen, soveltuuko valtiontukiohjelma yhteen yhteismarkkinoista johtuvien vaatimusten kanssa, perustamissopimuksen yleisestä rakenteesta seuraa, ettei kyseinen menettely saa koskaan johtaa perustamissopimuksen erityismääräysten vastaiseen tulokseen (ks. erityisesti asia C-225/91, Matra v. komissio, tuomio 15.6.1993, Kok. 1993, s. I-3203, Kok. Ep. XIV, s. I-233, 41 kohta).

31 On myös todettava, että silloin kun tietyllä alalla on annettu asetus yhteisestä markkinajärjestelystä, jäsenvaltioilla on velvollisuus pidättyä sellaisten toimenpiteiden toteuttamisesta, jotka saattaisivat poiketa markkinajärjestelystä tai haitata sitä (ks. asia C-1/96, Compassion in World Farming, tuomio 19.3.1998, Kok. 1998, s. I-1251, 41 kohta ja asia C-507/99, Denkavit, tuomio 8.1.2002, Kok. 2002, s. I-169, 32 kohta).

32 Näin ollen komission arviointi valtiontuesta sellaisella alalla, jolla on otettu käyttöön yhteinen markkinajärjestely, edellyttää, että tutkitaan vaikutus, joka tällaisella tuella voi olla tämän yhteisen markkinajärjestelyn toimintaan. Toisin sanoen, kuten yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, jäsenvaltion turvautuminen EY 87—EY 89 artiklaan ei voi olla etusijalla kyseisen yhteisen markkinajärjestelyn sääntelyä koskevan asetuksen säännöksiin nähden (ks. em. asia McCarren, tuomion 11 kohta).

33 Sitä paitsi, kuten yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännöstä ilmenee, EY 36 artiklassa tunnustetaan näin ollen yhteisen maatalouspolitiikan ensisijaisuus kilpailua koskeviin perustamissopimuksen tavoitteisiin nähden (asia C-280/93, Saksa v. komissio, tuomio 5.10.1994, Kok. 1994, s. I-4973, Kok. Ep. XVI, s. I-173, 61 kohta).

34 Koska kyseessä olevat tuet on katsottu lainvastaisiksi riidanalaisessa päätöksessä sillä perusteella, etteivät ne täytä viinin yhteisessä markkinajärjestelyssä asetettuja vaatimuksia, on selvitettävä onko komissio tulkinnut oikein tätä yhteistä markkinajärjestelyä koskevia säännöksiä.

Aineellinen kysymys

35 On syytä todeta, että tuotannon ja viinimarkkinoiden kysynnän välinen tasapaino on yksi viinin yhteisen markkinajärjestelyn tavoitteista.

36 Tällaisen tavoitteen toteuttamiseksi tätä yhteistä markkinajärjestelyä koskevissa säännöksissä on jo pitkään säädetty joko uusien viiniviljelmien (asetuksen N:o 882/87, joka oli voimassa, kun kyseessä olevat tuet ilmoitettiin komissiolle, 6 artiklan 1 kohta ja asetuksen N:o 1493/1999, joka on ollut voimassa 21.7.1999 lukien, 2 artiklan 1 kohta) tai sellaisten viljelmille annettavien kansallisten tukien kiellosta, joiden vuoksi tuotantomäärää ei voida vähentää (asetuksen N:o 882/87 14 artiklan 2 kohta). Asetuksessa N:o 1493/1999 on annettu myös sellaisia säännöksiä, joilla pyritään estämään tuotantopotentiaalin kasvu (tämän asetuksen 15 artiklan toisen kohdan c alakohta).

37 Koska konjakki lisäksi on viinistä tislattu alkoholijuoma, se ei kuulu maataloustuotteiden ryhmään (asia 123/83, Clair, tuomio 30.1.1985, Kok. 1985, s. 391, 15 kohta) eikä näin ollen viinin yhteisessä markkinajärjestelyssä säänneltyihin tuotteisiin.

38 Tällaisessa asiayhteydessä on todettava, että jos ugni blanc -viiniköynnöslajikkeilla — joista saadusta tuotteesta valmistetaan alkoholijuomaa, jota teollistuotteena ei välitetä viinimarkkinoilla — viljellyt alat muutetaan viljelyaloiksi, joilla pyritään tuottamaan "vin de pays" -viiniä, joka puolestaan myydään näillä viinimarkkinoilla, tällaisten kyseisellä alueella tuotettujen viinien määrä väistämättä nousee.

39 Kuten tämän tuomion 35 kohdassa on todettu, viinin tuotannon kasvu on vastoin yhtä viinin yhteisen markkinajärjestelyn tavoitteista. Näin ollen komissio on riidanalaisessa päätöksessä aiheellisesti katsonut, että kyseiset tuet olivat yhteensopimattomia tiettyä yhteistä markkinajärjestelyä koskevien säännösten kanssa.

40 Komissio on kuitenkin tutkinut riidanalaisen päätöksen 37—49 perustelukappaleessa, oliko Ranskan hallitus toteuttanut toimenpiteitä, joilla voitiin lieventää kyseisten tukien haitallisia vaikutuksia markkinoille, EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitetun poikkeuksen kannalta.

41 Tältä osin on muistettava toisaalta, että EY 87 artiklan 3 kohtaa sovellettaessa komissiolla on laaja harkintavalta, jonka käyttäminen edellyttää taloudellisten ja yhteiskunnallisten kysymysten arviointeja, jotka on tehtävä yhteisön kannalta katsoen (ks. erityisesti asia C-156/98, Saksa v. komissio, tuomio 19.9.2000,

Kok. 2000, s. I-6857, 67 kohta ja asia C-310/99, Italia v. komissio, tuomio 7.3.2002, Kok. 2002, s. I-2289, 45 kohta), ja toisaalta, että yhteisöjen tuomioistuin ei voi tämän vapauden käyttämisen laillisuutta valvoessaan harkita kyseistä asiaa toimivaltaisen viranomaisen asemasta vaan sen on ainoastaan tutkittava, rasittaako tätä arviointia ilmeinen virhe tai onko harkintavaltaa käytetty väärin (ks. asia C-288/96, Saksa v. komissio, tuomio 5.10.2000, Kok. 2000, s. I-8237, 26 kohta ja em. asia Italia v. komissio, tuomion 46 kohta).

42 Näiden periaatteiden valossa ei voida hyväksyä Ranskan hallituksen väitettä, jonka mukaan komissio olisi tehnyt oikeudellisen virheen asettamalla asetuksen N:o 1493/1999 11 artiklan perusteella sellaisia tuotantomäärien ja -alojen pienentämistä koskevia edellytyksiä, joista ei ole säädetty tässä säännöksessä.

43 Riidanalaisen päätöksen tarkastelusta nimittäin ilmenee, ettei komissio ole missään vaiheessa asettanut tällaisia edellytyksiä asetuksen N:o 1493/1999 11 artiklan perusteella. Sitä paitsi, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 45 kohdassa, tässä artiklassa ei vahvisteta säännöksiä, jotka koskevat kansallisten tukien myöntämistä viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin viiniköynnöslajikkeisiin siirtymistä varten, vaan siinä perustetaan yhteisön avustusjärjestelmä, jonka rahoittamiseen jäsenvaltiot eivät periaatteessa voi osallistua.

44 Komissio on yksinkertaisesti tutkinut sen harkintavallan mukaisesti, joka sillä on tämän kysymyksen osalta, riittivätkö Ranskan viranomaisten itsensä ilmoittamat toimenpiteet, jotka koskivat tuotantomäärien ja -potentiaalin vähentämistä, lieventämään kyseisten tukien haitallisia vaikutuksia markkinoilla. Komissio katsoi tutkintansa päätteeksi, etteivät kyseiset toimenpiteet olleet tältä kannalta riittäviä.

45 On lisäksi muistutettava siitä, että komission suorittama taloudellinen arviointi tuotannon mukauttamisesta kysyntään ja kilpailun vääristymisistä kuuluvat myös komission käyttämän harkintavallan piiriin.

46 Komissio on aiheellisesti todennut ottaen huomioon toisaalta Office national interprofessionnel des vinsin antamat tiedot, jotka koskivat viinien keskihinnan taantumista markkinointivuonna 1999/2000, mikä johtui Ranskan hallituksen myöntämästä kysynnän laskusta, ja toisaalta viinin yhteisessä markkinajärjestelyssä tavoitellun päämäärän säilyttää markkinatasapaino, että "vins de pays" -viinien tuotannon lisääntyminen Ranskassa olisi omiaan luomaan kilpailun vääristymisiä viinimarkkinoilla, joiden kasvu puolestaan on ilmeisesti epävarmaa.

47 Lisäksi on syytä todeta, että Ranskan hallitus ei ole esittänyt mitään sellaista seikkaa, jonka perusteella voitaisiin päätellä, että komissio on ylittänyt harkintavaltansa katsoessaan, että kyseiset tuet eivät vastanneet niitä edellytyksiä, joita vaadittiin, jotta tukiin voitaisiin soveltaa EY 87 artiklan 3 kohdan c alakohdan poikkeusta.

48 Ranskan hallitus on nimittäin ainoastaan esittänyt, että viinimarkkinoiden kehitystä voitiin arvioida vain pitkällä aikavälillä ja että komissio oli epätäsmällinen pyrkiessään osoittamaan, että kyseiset tuet aiheuttivat kilpailun vääristymiä.

49 Näin ollen ja koska riidanalaisen päätöksen perusteluissa on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmaistu komission päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, sen syyt selviävät ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimenpiteen laillisuuden, riidanalaisen päätöksen perustelut ovat yhteisön tuomioistuimen oikeuskäytännössä vahvistettujen vaatimusten mukaisia (ks. erityisesti asia C-17/99, Ranska v. komissio, tuomio 22.3.2001, Kok. 2001, s. I-2481, 35 kohta ja em. asia Italia v. komissio, tuomion 48 kohta).

50 Kaiken edellä esitetyn perusteella kanneperuste, joka koskee komission tekemää oikeudellista virhettä, on hylättävä.

51 Näin ollen kanne on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

52 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Ranskan tasavalta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Kanne hylätään.**

2) **Ranskan tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Schintgen Skouris Macken

Colneric Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä joulukuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

J.-P. Puissochet

kuudennen jaoston puheenjohtaja